

NÁRODNÍ MONITOROVACÍ STŘEDISKO PRO DROGY A DROGOVÉ ZÁVISLOSTI

Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana
tel.: +420 296 153 222
fax: +420 296 153 264

Zápis

ze setkání pracovní skupiny

Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti

„Úmrtí spojená s užíváním drog“

NMS, Úřad vlády, Vladislavova 4, Praha 1

12. 1. 2010

Přítomni:

Doc. Ing. Marie Balíková, CSc. (I. LF UK)
Ing. Hana Vaněrková (IPVZ)
RNDr. Kateřina Zedníková (LF UP)
Doc. MUDr. Přemysl Klír, CSc. (předseda ČSSLaST ČLS JEP)
MUDr. Viktor Mravčík (NMS CZ)
Ing. Blanka Nechanská (ÚZIS)
MUDr. Stanislava Pánová (MZ ČR)
Ing. Jaroslav Zikmund (FN Bulovka)
Jako host:
Mgr. Magdaléna Poppová (ČSÚ Praha)
Mgr. Jiří Holub (ÚZIS)

Omluveni:

pplk. Ing. Petr Kočí (NPDC PČR)
MUDr. František Vorel, CSc. (místopředseda ČSSLaST ČLS JEP)
MUDr. Tomáš Zábranský, Ph.D. (vedoucí skupiny)

Program:

1. Výskyt DRDs v ČR v r. 2008 na základě dat ze speciálního registru drogových úmrtí na odd. soudních lékařství (data z Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v r. 2008 a další),
2. Stav Speciálního registru drogových úmrtí v r. 2009 a výhled na r. 2010
3. Obecný registr mortality
 - 3.1. data do r. 2007
 - 3.2. (avizované) změny v Listu o prohlídce mrtvého
4. Mortalita (celková) uživatelů drog v ČR – aktuální data
5. Různé

1 DRDs v r. 2008 z dat soudních lékařství (speciální registr)

Dr. Mravčík prezentoval data uvedená ve VZ za r. 2008 o přímých i nepřímých drogových úmrtích, krátce byla také prezentována a diskutována data o nefatálních intoxikacích sbíraná hygienickou službou. Prezentována byla také data ze speciálního registru o nálezů etanolu a dalších látek u aktivních účastníků dopravních nehod.

Diskuze se týkala vkládání toxikologických dat. Dr. Mravčík položil otázku, zda mohou být do přehledu toxikologie podle skupin látek (vyšetřeno A/N, pozitivní A/N) vloženy i výsledky screeningových vyšetření bez confirmace. Přítomní se shodli, že tento případ by neměl nastat a do toxikologie by měly být vloženy pouze confirmované výsledky.

Diskuze k nálezům stimulantů se týkala otázky, nakolik může být pozitivita u stimulantů v přehledu toxikologií (zejména v případě, že chybí informace z databáze podrobných toxikologií) způsobena jinými látkami než metamfetaminem. Přítomní se shodli, že v převážné většině případů se jedná o metamfetamin a že např. nálezy pseudoefedrinu (z léků jej obsahujících v kombinaci s paracetamolem nebo ibuprofenem) jsou velmi řídké (to se týká např. nálezů stimulantů u řidičů z „obecné“ populace).

Všichni přítomní jako členové jedné z pracovních skupin NMS obdrží VZ o stavu ve věcech drog za r. 2008 v nejbližších dnech, Zaostřeno na drogy se souhrnem situace za r. 2008 již obdrželi. Zde je možno získat podrobnější informace. Pro elektronickou podobu viz:

http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/vyrocní_zpravy/vyrocní_zprava_o_stavu_ve_vecich_drog_v_cr_v_r_2008

Dále Dr. Pánová upozornila na možnost získání dat o nálezech/vlivu drog u nehod/úrazů z „úrazového“ registru. Předala Dr. Mravčíkovi kontakty (Ing. Dušek, IBA MUNI pro technickou správu, Doc. Gál, Trauma centrum FN Brno pro odbornou správu). Dr. Mravčík zjistí, zda a jak jsou „toxikologické“ informace v registru zaznamenávány.

2 Stav speciálního registru v r. 2009 a výhled na r. 2010

Všichni zúčastnění informovali o tom, že za r. 2009 byla data vkládána, systém běží i v r. 2010, také díky viditelným přínosům a výsledkům registru.

Od r. 2010 je výkon zdravotní péče hrazen z veřejného zdravotního pojištění, a to na vyjmenovaných odděleních soudního lékařství, jejichž seznam poskytla odborná společnost (ČSSLaST ČLS JEP). V podstatě se jedná o 13 stávajících oddělení soudního lékařství. Tato podmínka by měla omezit provádění soudně-lékařských pitev mimo síť odd. soudního lékařství na „ordinariátech“. Mravčík informoval, že ze dvou „ordinariátů“, které byly kontaktovány za účelem agregovaného hlášení (Praha Bohnice/Mělník, Jablonec nad Nisou), nebyl za r. 2008 hlášen žádný případ.

3 Obecný registr mortality

Dr. Mravčík prezentoval extrakci drogových úmrtí z dat do r. 2008 zpracovaných a poskytnutých ÚZIS. Kromě standardních selekcí A, B, C byla poprvé provedena také

alternativní selekce s dg. X42, X62 a Y12 bez T kódů pro substance. Výsledek překvapivě úzce koreluje s počty přímých drogových úmrtí ze speciálního registru podle standardní selekce D.

Součástí alternativního postupu podle EMCDDA jsou i dg. X44, X64, Y14 a X 49, X69 a Y19. Tyto skupiny však Dr. Mravčík neměl k dispozici a zdá se, že podle srovnání s počty přímých drogových úmrtí ze speciálního registru by součástí alternativní selekce v ČR ani být neměly. Syntax pro extrakci podle této alternativní selekce je uvedena v příloze k zápisu.

Mgr. Poppová upozornila, že na základě jí provedené selekce z databáze statistiky zemřelých došla k jiným počtům. Informovala také, jaké T kódy a jiné příčiny smrti se vyskytly v prvním poli pro diagnózu v databázi. Po diskuzi se Mgr. Poppová, Ing. Nechanská a Dr. Mravčík dohodli na dalším postupu s cílem vysvětlit zjištěné rozdíly mezi ČSÚ a ÚZIS a případně navrhnout alternativní selekci odpovídající české realitě. Mgr. Poppová po schůzce ověřila svůj postup a zaslala počty po alternativní selekci. Ta se mezi ÚZIS a ČSÚ shoduje až na r. 2005 a 2006, kde vykazuje ČSÚ mírně zvýšený počet případů v dg. X42, X62 a Y12. Existuje podezření, že se může jednat právě o „změnová hlášení“ která se nedostala zpětně do databáze, kterou používá ÚZIS. Toto podezření podporuje fakt, že celkový počet úmrtí je v databázích ČSÚ i ÚZIS shodný.

Zástupci ČSÚ a ÚZIS informovali o současném postupu přenosu dat z listu o prohlídce mrtvého (LPM) do databáze statistiky zemřelých. Na matrice dochází k přepisu dat z LPM na formuláře ČSÚ, které se shromažďují na ČSÚ v Praze, kde je cca 15 určených pracovníků vkládá do databáze statistiky zemřelých. Řídí se přitom doporučením WHO pro „pořizování“ dat o příčinách úmrtí.

Změnová hlášení LPM, která jsou shromažďována na ÚZIS, jsou předávána v dávkách na ČSÚ, kde jsou předchozí údaje případu úmrtí nahrazeny aktualizovanými. V příloze 2 je uvedena informace ÚZIS o postupu při hlášení změnových hlášení LPM pro oddělení soudního lékařství.

Mgr. Holub informoval o aktuální situaci v aktualizaci LPM a postupu při jeho hlášení. LPM a jeho změny jsou součástí balíčku zdravotnických zákonů, který neprošel Parlamentem. MZ ve spolupráci s ÚZIS momentálně analyzuje možnost předložit změny LPM zvláště. Kromě změn v zasílání (propisů) LPM mezi/do různých institucí (matriky, ČSÚ, ÚZIS) a časového horizontu prohlášení, který umožní zohlednění toxikologických vyšetření při hlášení konečné dg. úmrtí, došlo k doplnění LPM o řadu údajů včetně údaje o vlivu OPL na úmrtí.

4 Mortalita (celková) uživatelů drog v ČR

Vzhledem časovému skluzu a k tomu, že Dr. Zábranský, který měl tento bod prezentovat, se nedostavil na jednání (i když zaslal soubor k prezentaci), byl tento bod odložen na další jednání skupiny.

5 Různé

Objevily se zprávy o existenci speciálního pražského policejního drogového týmu a v souvislosti s nimi také informace o počtu předávkování v Praze. NPC by mohla zjistit podrobné informace.

Ing. Vaněrková požádala o ukončení členství ve skupině v souvislosti s odchodem do důchodu. Na příštím jednání skupiny podá Ing. Vaněrková bližší informace.

Mgr. Poppová bude pozvána na další jednání skupiny a při nejbližší vhodné příležitosti navrhne Dr. Mravčík RVKPP, aby se stala pravidelným členem skupiny.

Úkoly

- Dr. Mravčík bude kontaktovat úrazový registr a o zjištěních bude informovat skupinu
- ČSSLaST (prim. Vorel, doc. Klír) zašle na jednotlivá oddělení informaci o způsobu hlášení Změnových hlášení LPM
- NPC (Ing. Kočí) zjistí informace o způsobu sledování předávkování drogami v Praze (pražský policejní drogový tým) a bude informovat skupinu
- Ing. Nechanská, Mgr. Poppová a Dr. Mravčík budou pokračovat v práci na vyčištění postupu extrakce DRDs z obecného registru mortality (statistiky zemřelých)

Příloha 1 k zápisu ze setkání pracovní skupiny Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti „Úmrtí spojená s užíváním drog“

Syntax z ledna 2010 pro výběr alternativní selekce DRDs (S_ALT) z obecného registru mortality v ČR

IF (drd=56) S_ALT=1.
IF (drd=57) S_ALT=1.
IF (drd=59) S_ALT=1.
IF (drd=60) S_ALT=1.
IF (drd=61) S_ALT=1.
IF (drd=63) S_ALT=1.
IF (drd=64) S_ALT=1.
IF (drd=65) S_ALT=1.
IF (drd=67) S_ALT=1.
IF (drd=68) S_ALT=1.
IF (drd=69) S_ALT=1.
IF (drd=71) S_ALT=1.
IF (drd=72) S_ALT=1.
IF (drd=73) S_ALT=1.
IF (drd=75) S_ALT=1.
IF (drd=76) S_ALT=1.
IF (drd=77) S_ALT=1.
IF (drd=79) S_ALT=1.
IF (drd=80) S_ALT=1.
IF (drd=81) S_ALT=1.
IF (drd=83) S_ALT=1.
IF (drd=84) S_ALT=1.
IF (drd=85) S_ALT=1.
IF (drd=87) S_ALT=1.
IF (drd=98) S_ALT=1.
IF (drd=106) S_ALT=1.
IF (drd=107) S_ALT=1.
IF (drd=118) S_ALT=1.
IF (drd=126) S_ALT=1.
IF (drd=127) S_ALT=1.
IF (drd=138) S_ALT=1.
IF (drd=146) S_ALT=1.
IF (drd=147) S_ALT=1.

Příloha 2 k zápisu ze setkání pracovní skupiny Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti „Úmrtí spojená s užíváním drog“

Změnová hlášení LPM **informace pro síť oddělení soudního lékařství v ČR**

Vzhledem k tomu, že LPM má být zaslán na matriční úřad co nejdříve po úmrtí osoby, nejsou vždy informace o příčinách smrti v době vyplňování LPM kompletní. V takových případech je nutné tuto skutečnost na LPM uvést a označit, že probíhají dodatečná vyšetřování (policejní, laboratorní testy apod.). Dojde-li na základě těchto **dodatečných šetření ke změně v některé z příčin smrti**, předložte doplněný a opravený LPM s označením „Doplněná či opravená diagnóza“ jak nejdříve je to možné příslušnému regionálnímu pracovišti ÚZIS ČR.

Seznam regionálních pracovišť ÚZIS ČR:

Regionální pracoviště Praha, Palackého nám. 4, P.O.BOX 60, 128 01 Praha 2

Regionální pracoviště Hradec Králové, Hradecká 1172/3, 500 03 Hradec Králové

Regionální pracoviště Brno, Stará 25, 602 00 Brno

Regionální pracoviště Ostrava, 17. listopadu 1790/5, Fakultní nemocnice, 708 52 Ostrava-Poruba